

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 198

гр. Ловеч, 28.03.2022 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – ЛОВЕЧ, III СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесет и осми март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ЕВГЕНИЯ ПАВЛОВА
Членове: ПЛАМЕН ПЕНОВ
РАДОСЛАВ АНГЕЛОВ

като разгледа докладваното от ПЛАМЕН ПЕНОВ Въззивно частно гражданско дело № 20224300500109 по описа за 2022 година

Производството е по чл. 274 и сл. ГПК.

Образувано е по частна жалба от „Търговия Троян“ АД против определение № 34/21.01.2022 г., по гр.д. № 950/2021 г. на РС Троян, с което съдът е прекратил производството по делото и върнал исковата молба частния жалбоподател против Община Троян.

В частната жалба са направени оплаквания за незаконосъобразност на атакуваното разпореждане и се моли за неговата отмяна и връщане на делото на сезирания съд за продължаване на съдопроизводителните действия. Посочва се, че тезата на районния съд за недопустимост на иска, поради наличие на друг ред за защита по ДОПК, се основава на необосновано смесване на защитата срещу издадени актове за установяване на данъчни задължения със защитата по влезли вече съдебни актове, но при наличие на отказ от общината да ги изпълни. В частната жалба се акцентува върху очертан интерес от искова защита, основан на твърдението за приключила процедура по оспорване на административни актове, с които са установени задължения за данък недвижими имоти и такса битови отпадъци за периода 2010-2012 г., за водене на задълженията от общината ответник като съществуващи, въпреки заплащането им от ищеца в признатите от съда размери. В подкрепа на доводите за наличен правен интерес от искова защита, в частната жалба се прави позоваване на съдебна практика, намерила израз в съответните актове на Върховния касационен съд по конкретни дела.

В срока по чл. 276, ал. 1 ГПК от Община Троян е постъпил писмен отговор на частната жалба, в който се дава становище за нейната неоснователност, като е изведено искане за потвърждаване на атакуваното определение.

Частната жалба е допустима, тъй като същата е подадена в срок, против подлежащ на обжалване съдебен акт и от лице, за което е налице правен интерес от обжалване (чл. 274, т. 1 ГПК). Едноседмичният срок за обжалване по чл. 275, ал. 1 ГПК е спазен, защото броен връчване на обжалваното

определение (26.01.2022 г.), същият е изтекъл на 02.02.2022 г., а частната жалба е подадена на 31.01.2022 г., видно от положения върху нея щемпел.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

От фактическа страна се установява, че частният жалбоподател „Търговия Троян“ АД е подал до РС Троян искова молба против Община Троян. В обстоятелствената част на молбата се навеждат твърдения, че от служба „Местни данъци и такси“ при община Троян са съставени актове за установяване на данъчни задължения (данък недвижими имоти и такса битови отпадъци за периода 2010-2013 г.), че в резултат на обжалване по част от делата административният съдът отменил издадените актове, а по друга постановил че „Търговия Троян“ АД дължи определените му данъчни задължения, както и че „Търговия Троян“ АД заплатило задълженията към общината по влезлите в сила съдебни решения и че поради неправилно погасяване на задълженията, по № 378/2018 г. на ОС Ловеч се установило наличие на надвнесени от ищеца суми в общ размер 21 940,53 лв. В исковата молба се поддържа, че плащанията, изчерпващи размера на последната сума (21 940,53 лв.), са направени без правно основание, с оглед на което се претендира присъждането им. В исковата молба е изведено второ искане за присъждане на 21 940,53 лв., основано на твърдение за обогатяване на ответника, респ. обедняване на ищеца със същата сума.

В срока по чл. 131 от ответника Община Тетевен е постъпил писмен отговор на исковата молба, в който приоритетно е направено възражение за неподомственост на спора и недопустимост на иска. Възражението се основава на доводи за липса на гражданскоправен спор и за наличие на специален административен ред за връщане на недължимо заплатени публични вземания, изключващ защитата чрез общото исково съдопроизводство.

С обжалваното определение № 34/21.01.2022 г., по гр.д. № 950/2021 г. на РС Троян, съдът е прекратил производството по делото и е върнал исковата молба, възприемайки тезата на ответника, за недопустимост на иска.

От правна страна съдът приема, че определението е правилно.

Съдилищата са длъжни да разгледат и разрешат всяка подадена до тях молба за защита и съдействие на лични и имуществени права (чл. 2 ГПК). Когато твърденията в сезирация акт и изведеното от тях искане не очертават защита или съдействия на граждански правоотношения, за съда не съществува задължение за произнасяне по искането, с което е сезиран. На съдилищата са подведомствени всички граждански дела (чл. 14 ГПК). Въпросът дали заведеното дело е подведомствено на съда може да бъде повдигнат от страните или служебно от съда при всяко положение на делото, освен когато в закон е определен срок за това (чл. 15, ал. 2 ГПК). Подведомствеността е положителна процесуална предпоставка за възникване правото на иск и задължението на съда служебно да следи за нейното наличие е част от проверката за допустимост по чл. 130 ГПК.

Наведените в исковата молба твърдения и изведените от тях искания са ясни, но очертават защита по особен административен ред, който изключва приложимостта на гражданското съдопроизводство. След като от дружеството-ищец се твърди, че е заплатило публични задължения към общината, установени с влезли в сила съдебни решения, и че поради неправилно извършено от общината погасяване на задълженията, се

формирала надвнесена сума в общ размер 21 940,53 лв., същата съставлява недължимо платена по смисъла на чл. 128, ал. 1 ДОПК и подлежи на прихващане или възстановяване при условията по реда на чл. 128-132 ДОПК. Процедурата по прихващане или възстановяване се инициира служебно от органа по приходите или по писмено искане на лицето (чл. 129, ал. 1 ДПОК) и приключва с нарочен акт за прихващане или възстановяване по чл. 129, ал. 3 ДОПК, респ. с мълчалив отказ по чл. 131, ал. 1 ДОПК, като и в двата случая е установен съдебен контрол (чл. 129, ал. 7 и чл. 131, ал. 2 ДОПК). Именно в нея се установява дали е недължимо платена сума, престаирана във връзка с изпълнение на публично задължение, в какъв размер, следва ли тя да се прихване и до какъв размер (при наличие на друго насрещно публично задължение) или да се възстанови (при липса на друго насрещно публично задължение). Изрично установената в ДОПК процедура за прихващане или възстановяване изключва защитата по исков ред чрез предявяване на иск за неоснователно обогатяване – за заплащане на надвнесени суми или на суми за недължимо платени публични вземания.

Съдът приема за неоснователни оплакванията в частната жалба. Неоснователен е упрекът към районния съд за допуснато необосновано смесване на защитата срещу издадени актове за установяване на данъчни задължения със защитата по влезли вече съдебни актове, но при наличие на отказ от общината да ги изпълни. Съдът не е допуснал такова смесване. Няма опора в закона разбирането на частния жалбоподател за очертан от него правен интерес от защита по исков ред – чрез твърдения за претенция на общината за дължими от ищеца местни данъци и такси, въпреки приключила с влезли в сила съдебни решения процедура по установяването им, в която съществуването на такива задължения е отречено. И в този случай, когато общината отказва да възстанови платеното без основание, прихващайки го с недължимо публично задължение, вкл. отречено с влязло в сила съдебно решение, редът за защита е обжалване на незаконосъобразното извършено прихващане (чл. 129, ал. 7 ДОПК). В тази връзка не може да бъде споделено разбирането, че конкретният случай се свежда до неизпълнение на влезлите в сила съдебни актове, с които част от публични задължения към общината са отречени. Цитираната в частната жалба съдебна практика не е относима към повдигнатия процесуален въпрос. В определението по ч. гр. д. № 756/2017 г. на ВКС, второ гражданско отделение, е разяснено, че след предаването на процесните публични общински вземания за принудителното събиране по реда на ГПК и при отсъствие на основанията по чл. 433, ал. 1, т. 2 ГПК или по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК, в хипотеза на поддържано твърдение за изтекла погасителна давност по отношение на вземането за данък върху недвижим имот и такса битови отпадъци, за длъжника не съществува друг път за защита, различен от исковия. С определението по ч. гр. д. № 2672/2019 г. на ВКС, четвърто гражданско отделение, по спор между конкретните страни, на долустоящите инстанции са дадени разяснения да преценят дали производството по делото (гр.д. № 378/2018 г. на ОС Ловеч) е допустимо, като при утвърдителен отговор, да дадат допълнителни указания към ищеца („Търговия Троян“ АД) за конкретизиране доводите и твърденията или да дадат възможност на ответника (Община Троян) да изложи становището си. Тоест, с определението съдът не е приел, че предявеният иск е допустим, а е указал на съдилищата да упражнят правомощията си по чл. 130 ГПК, респ. по чл. 129 и чл. 145, ал. 2 ГПК. Наличието на висящ спор между същите страни за установяване съществуването на данъчни задължения след влизането в

сила на съдебните решения на административните съдилища, също не обуславя извод за допустимост на иск за неоснователно обогатяване – за заплащане на надвнесени суми или на суми за недължимо платени публични вземания (производството по конкретното дело), именно защото в ДОПК е уредена нарочна процедура за прихващане или възстановяване, изключваща защитата по исков ред.

По изложените съображения съдът счита, че обжалваното определение е правилно и следва да се потвърди,

Водим от гореизложеното и на основание чл. 278, ал. 1 ГПК съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА определение № 34/21.01.2022 г., по гр.д. № 950/2021 г. на РС Троян.

Определението може да се обжалва с частна жалба пред Върховния касационен съд при наличие на предпоставките на чл. 280, ал. 1 ГПК, в едноседмичен срок от връчването му.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____